

הוועדה לבחינת המדיניות לגבי חלק המדינה המתקבל בעד השימוש של
גורמים פרטיים במשאבי טבע לאומיים

פוסט

29.01.2014

מתווה הסקירה

טענות עיקריות של החברה

אודות רותם אמפרט

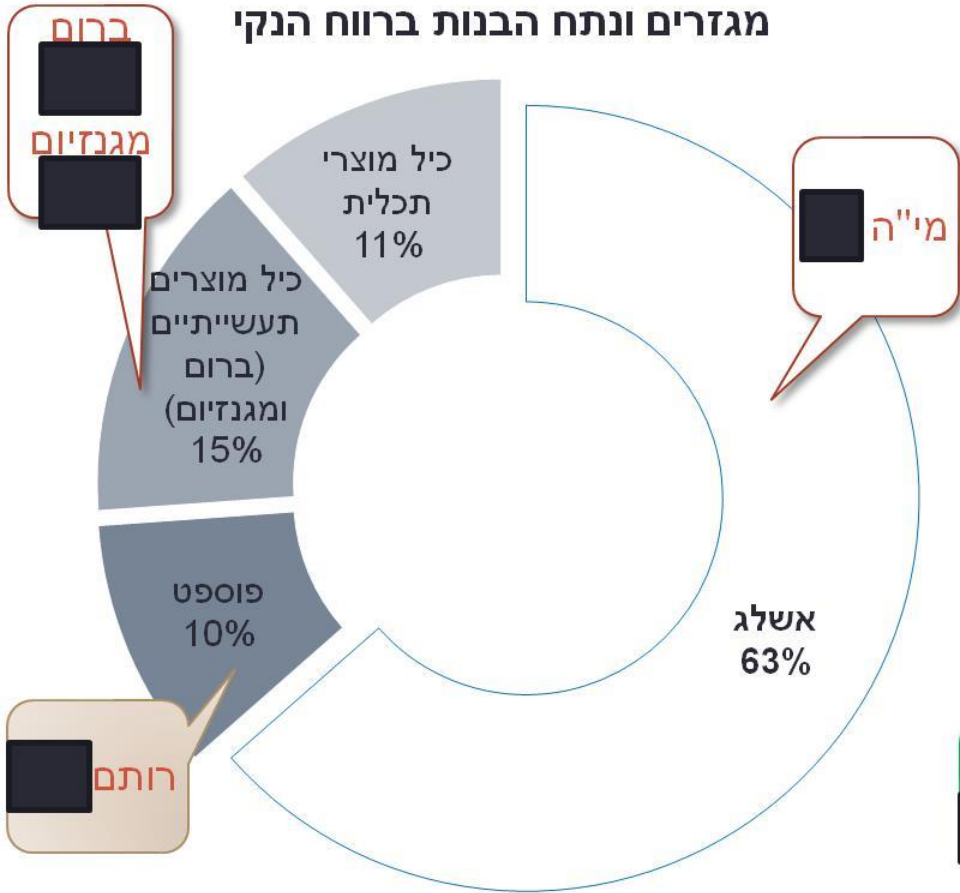
נתונים כספיים של החברה ומפעל ההעשרה

סקירת שוק הפוספט

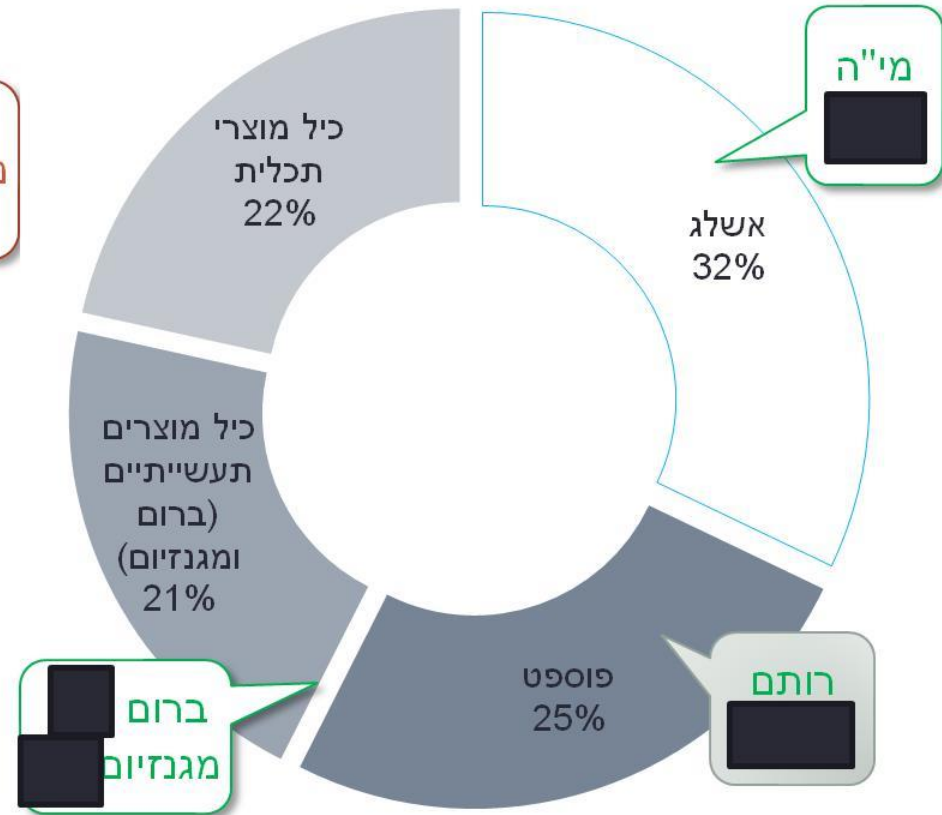
התפלגות ההכנסות ורווחים לפי מגזרים

מגזרים ונתח הבנות ברווח הנקי

רווח נקי במיליארדי ש"ח

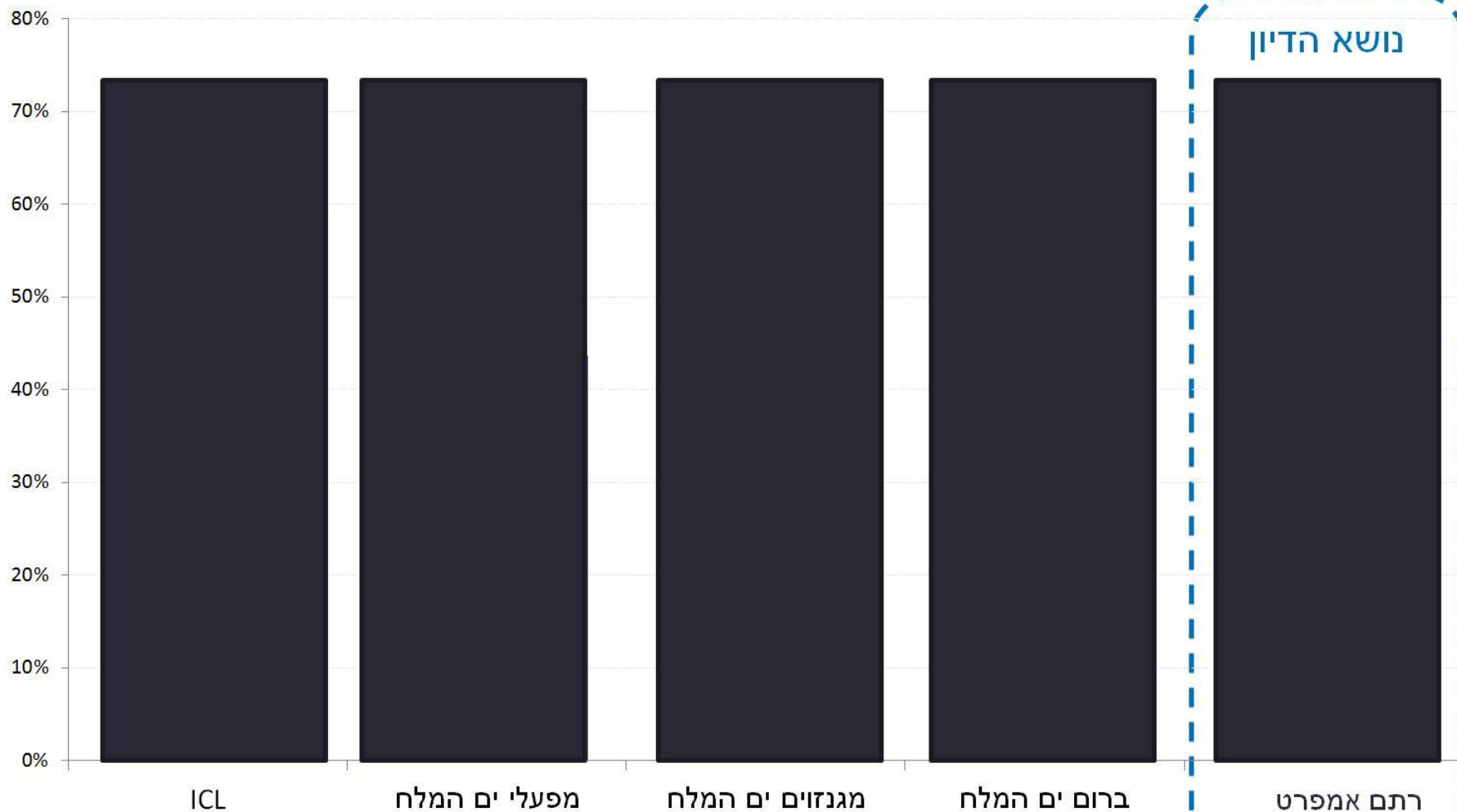
התפלגות ההכנסות לפי מגזרים

מחזור במיליארדי ש"ח

שיעורי רווחיות בהתפלגות לחברות בנות עיקריות

■ אחוז רווח גולמי ■ אחוז רווח תפעולי ■ אחוז רווח (הפסד) לפני מס ■ אחוז רווח נקי ללא רווחי אקזיטיבי

טענות עיקריות- רותם אמפרט נגב בע"מ

הסכם הגישור שנחתם בין רותם למדינה בשנת 2010 נחתם ל-20 שנה ולכן אין לשנותו לאחר שלוש שנים.

תוצרתה של רותם מופנית כמעט כולה ליצוא ותורמת למאזן התשלומים.

שוק הפוספט העולמי הינו שוק תחרותי מאוד ולכן על המדינה להתחשב בתנאי התחרות הקשה בשוק הבינלאומי.

תעשיית הפוספטים בישראל קיימת רק בזכות ההשקעה המסיבית ביצור תעשיית המשך לפוספט.

אודות רותם אמפרט

- **הקמה 1977**
כיל בבעלות ממשלתית מקימה את "רותם דשנים" לביסוס פעילות במישור רותם
- **הפרטה 1982**
מגמת מעבר מהפקת סלע פוספט כחומר גלם בסיסי, לייצור חומצה זרחתית כמוצר ביניים לתעשיית המשך ומוצרים מוגמרים
- **מיזוג 1989-1991**
כיל רוכשת את החברה ההולנדית **Amsterdam Fertilizer** ("אמפרט")
- **2014**
"רותם אמפרט" הינה **מונופול** יחיד בשוק כריית הפוספט בישראל ובבעלותה שלושה אתרי כריה: רותם, צין ואורון.

פוספט

- סלעי הפוספט הם המקור היחידי כמעט בעולם להפקת **זרחן** ואין לו תחליף.
- הפוספט הוא מקור **שאינו מתחדש**.
- שימושו העיקרי (80%) הוא ל**דישון** וחומר גלם בתעשייה הכימית (סבונים).
- פוספט מסחרי הוא כזה המכיל לפחות **20%** תרכובת זרחן לפני העשרה וכ-**30%** לאחר העשרת הסלע במפעל.
- לפוספט קיים **מחיר עולמי**.

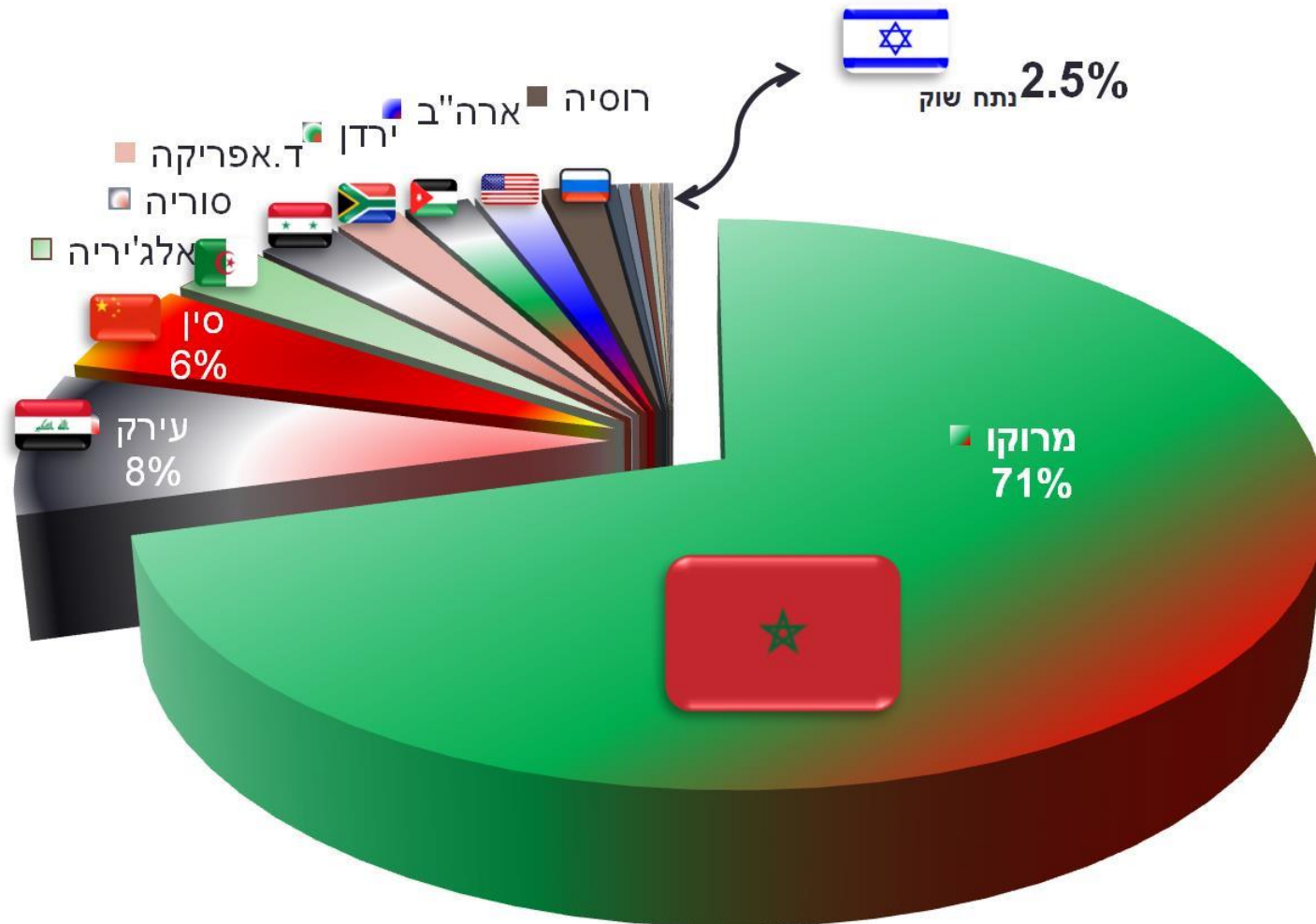
- פוספט גולמי בכיל פועל תחת מגזר כיל דשנים.
- פוספטים מורכבים תחת מגזר כיל מוצרי תכלית: מלחי פוספט לתעשיית המזון, מוצרי היגיינה ומעכבי בעירה מבוססי זרחן.
- רותם אמפרט בע"מ מוכרת פוספט גם לחברות קשורות.

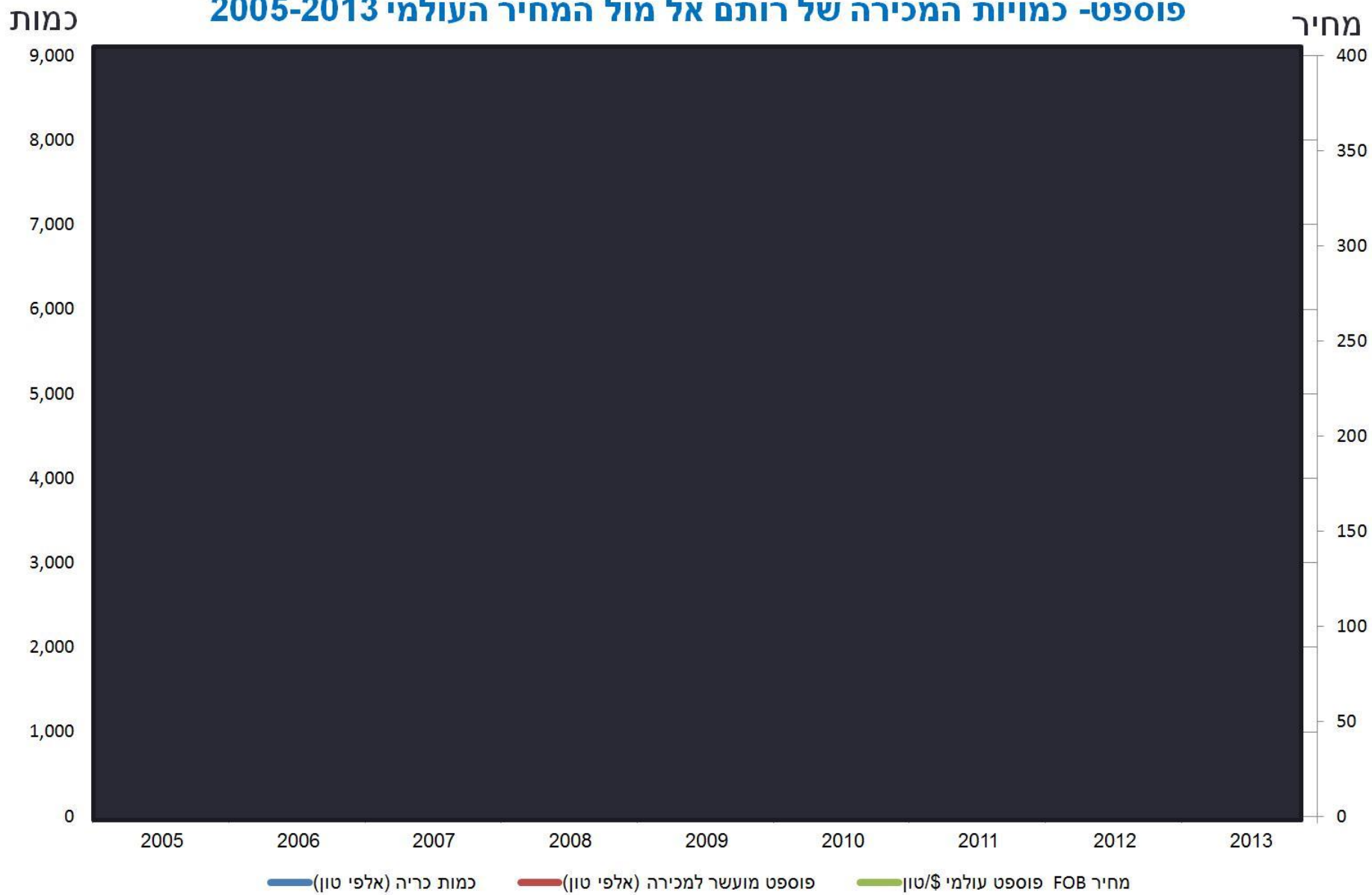
שוק הפוספט העולמי

- **העתודות** בישראל מהוות כ- 1% מהעתודות בעולם (כ-10% מצויות במזרח התיכון)
- החברה הגדולה בעולם להפקת פוספט היא **OCP** המרוקאית שהוקמה ב-1920 ונמצאת 100% בבעלות הממשלה המרוקאית.
- **OPC** היא **היצואנית** מס' 1 בעולם של **פוספט ותוצרי המשך**.
- החברה המרוקאית ביססה את מעמדה עם לקוחותיה **כחברה בשותפויות מוגבלות** במפעלים שהקימה במדינות הצריכה ולא רק בחוזי מכירה.
- **מחיר המכירה** של רותם אמפרט נמוך בכ-8% מהמחיר של OCP.

רותם אמפרט בשוק הפוספט העולמי

פוספט- כמויות המכירה של רותם אל מול המחיר העולמי 2005-2013

תקבולי ממשלה מרותם אמפרט 2006-2012

מס הכנסה

שנה	סכום באלש"ח
2006	
2007	
2008	
2009	
2010	
2011	
2012*	

תמלוגים

שנה	סכום באלש"ח
2006	2,973
2007	4,061
2008	22,348
2009	7,425
2010	12,528
2011	20,234
2012	17,647

בשנת 2012 תקבולי
הממשלה מרותם בגין
תמלוגים ומס חברות
עמדו על כ- [REDACTED]
[REDACTED]

פוספט-רווחיות ו-GT

2005-2013

פוספט- הנחות בסיס לתרחישים

6,500,000	כמות מופקת
3,120,000	כמות נמכרת (פוספט מועשר)
\$110	מחיר לטון
3.5	שע"ח
	עלות מכר ליחידה (ללא תמלוגים)
	עלויות נוספות

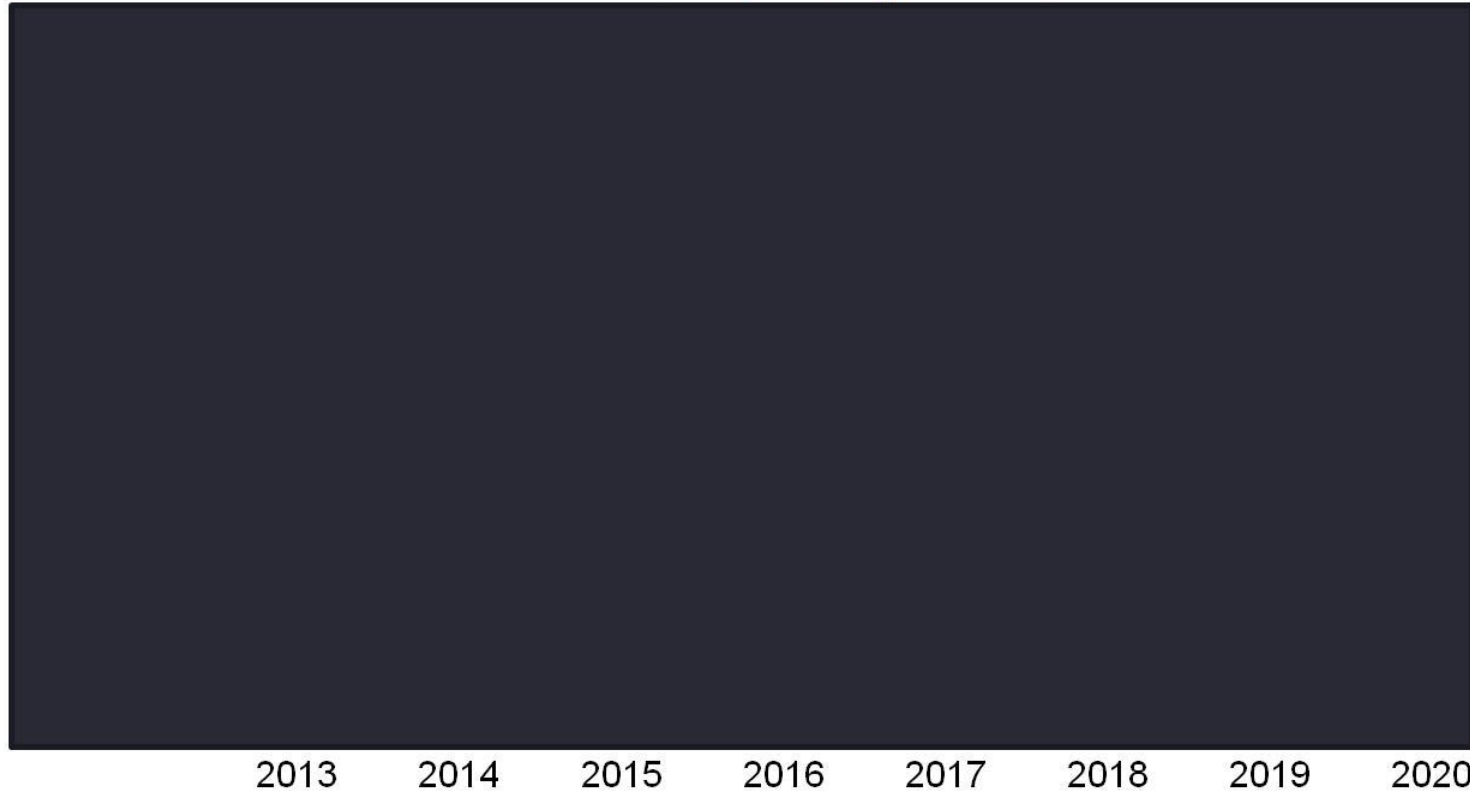
- הנתונים נלקחו לפי עלויות המדווחות לצורך התמלוגים וכן התאמות לנתוני רותם אמפרט
- כמות המכירה חושבה לפי 48% מכמות ההפקה.
- עלות המכר קובעה וקודמה לפי עלויות שנת 2009 (נתונים מאושרים אחרונים)
- חישוב התמלוגים נעשה בהתאם לעדכון הנוסחה המוסכם.
- מס ההכנסה נלקח בהתאם ל"עמדת החברה" לפי חישובי רשות המיסים.

שע"ח

מחיר

פוספט- תרחישים

מחיר לטון: \$110, שע"ח: 3.5

■ רווח לפני מס ותמלוגים ■ GT

מקסימום	מינימום	
		רווח גולמי
		רווח אחרי מס ותמלוגים
		GT

שע"ח

מחיר

פוספט- תרחישים

מחיר לטון: \$220, שע"ח: 3.5

2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020

■ רווח לפני מס ותמלוגים ■ GT

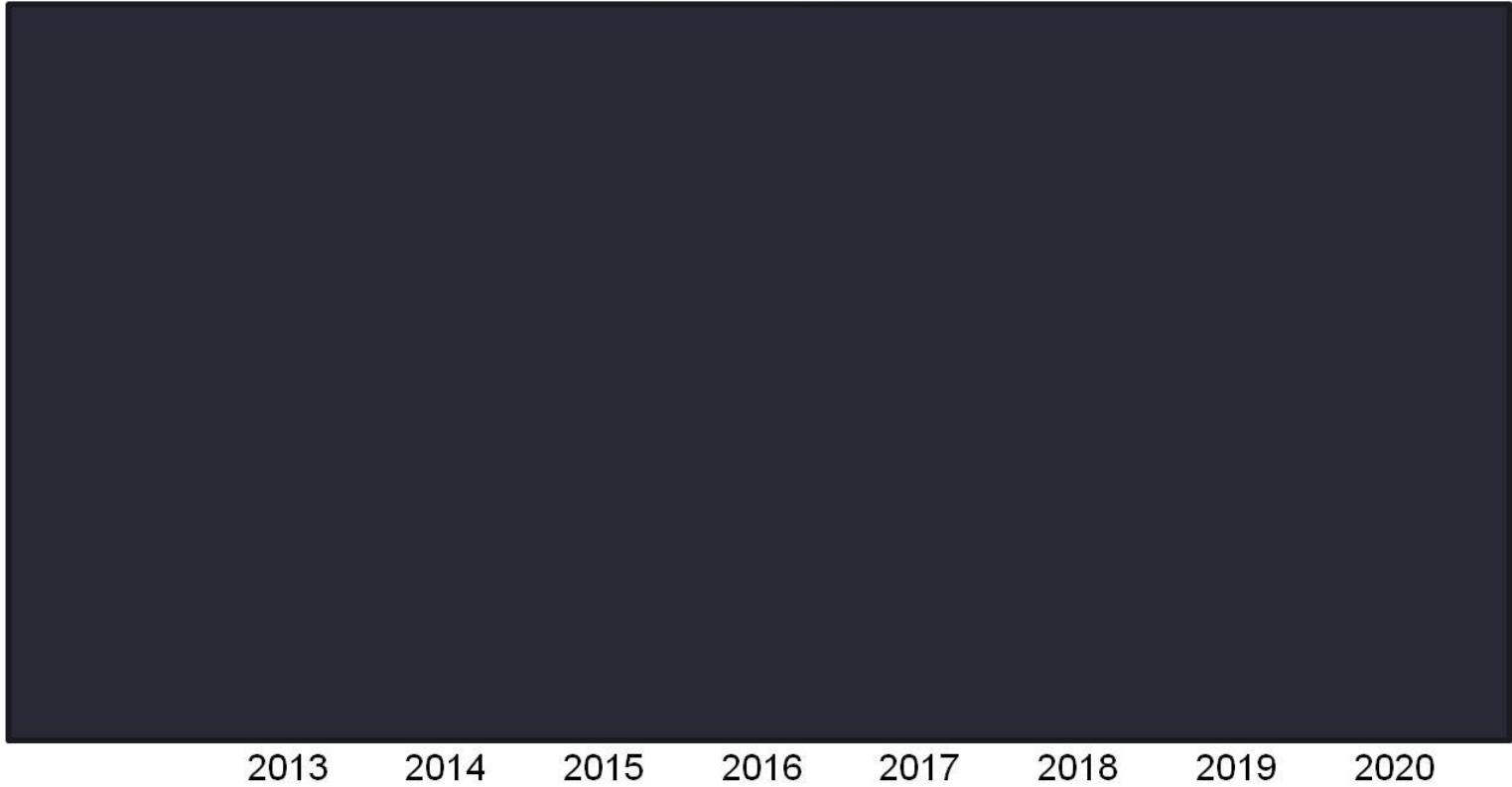
מקסימום	מינימום	
		רווח גולמי
		רווח אחרי מס ותמלוגים
		GT

שע"ח

מחיר

פוספטים- תרחישים

מחיר לטון: \$55, שע"ח: 3.5

רווח לפני מס ותמלוגים ■ GT ■

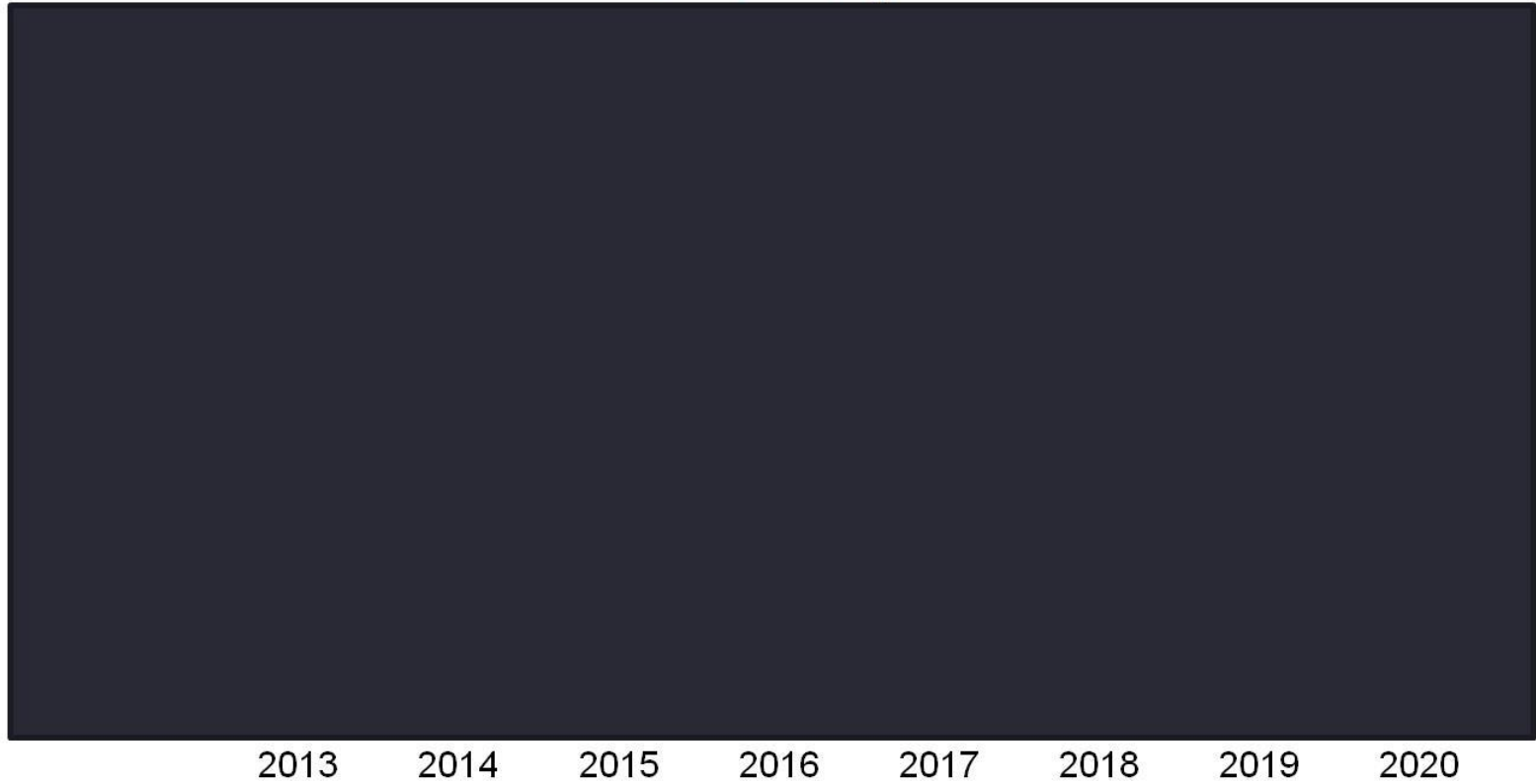
מקסימום	מינימום	
		רווח גולמי
		רווח אחרי מס ותמלוגים
		GT

שע"ח

מחיר

פוספטים- תרחישים

מחיר לטון: \$110, שע"ח: 3.5

■ רווח לפני מס ותמלוגים ■ GT

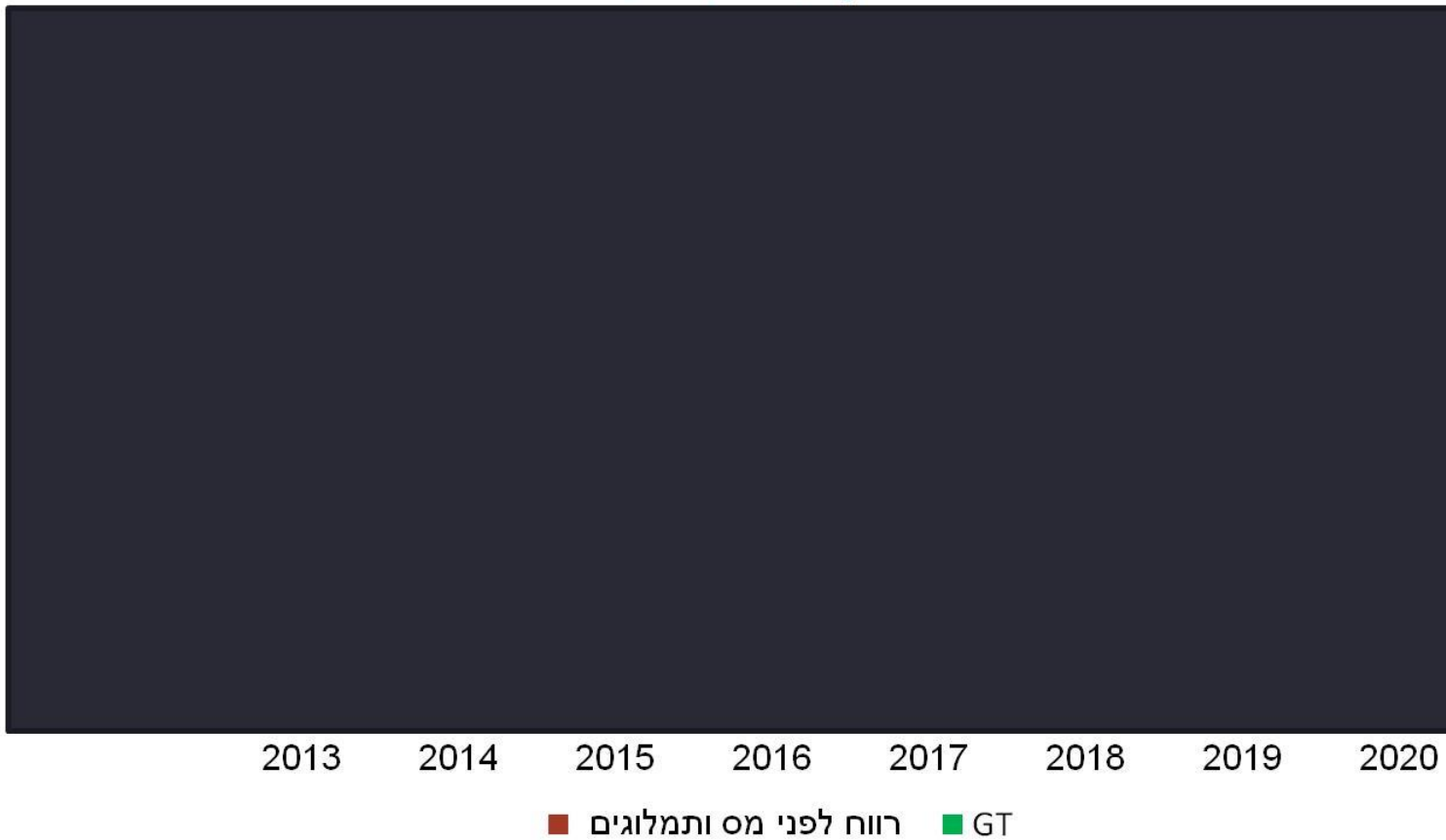
מקסימום	מינימום	
		רווח גולמי
		רווח אחרי מס ותמלוגים
		GT

שע"ח

מחיר

פוספטים- תרחישים

מחיר לטון: \$110, שע"ח: 4

מקסימום	מינימום	
		רווח גולמי
		רווח אחרי מס ותמלוגים
		GT

שע"ח

מחיר

פוספטים- תרחישים

מחיר לטון: \$110, שע"ח: 3

רווח לפני מס ותמלוגים ■ GT ■

מקסימום	מינימום	
		רווח גולמי
		רווח אחרי מס ותמלוגים
		GT

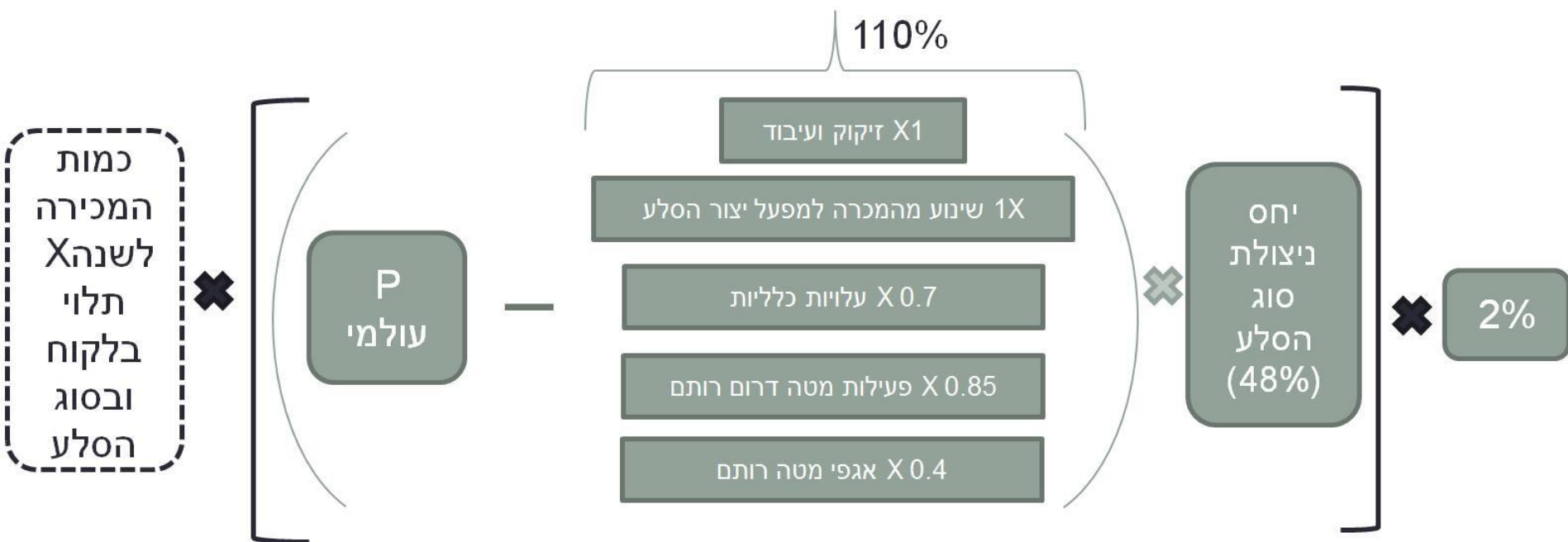
מפעל הפוספט- תוצאות התרחישים

מקסימום	מינימום	
		הכנסות
		רווח גולמי
		רווח לאחר מס ותמלוגים
		GT
		שיעור רווח גולמי
		שיעור רווח לאחר מס ותמלוגים
		שיעור GT

תודה רבה!

נספחים

נוסחת חישוב התמלוג בתחנת בדיקה

תחנות בדיקה אשר נקבעו בהסכם הגישור

<u>שנה</u>	<u>1999</u>	<u>2004</u>	<u>2009</u>
הערך הבסיסי לטון פוספט גולמי (\$)	\$5.07	\$4.38	\$24.33
שיעור התמלוג לפי הפקודה (%)	2%	2%	2%
גובה התמלוג הבסיסי (\$)	\$0.101	\$0.087	\$0.486

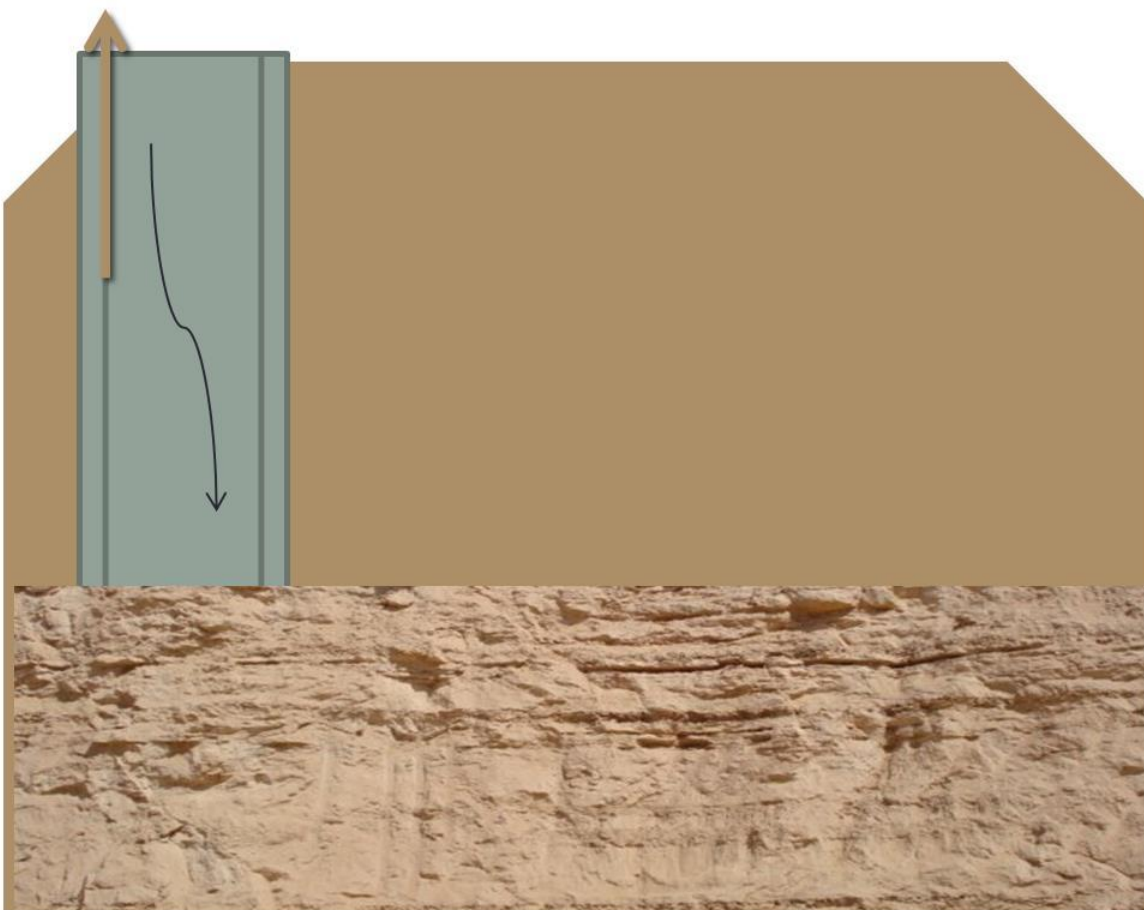

תחנות בדיקה רטרואקטיביות אשר נקבעו בהסכם הגישור בשנת 2010.

כתוצאה מבדיקה זו נגבו תמלוגים נוספים בסך 42.5 מיליון ₪.

כריית הפוספט

מסירים את שכבות החול המכסות את המשאב וכורים את הפוספט בעזרת מחפרים. את הפוספט מסיעים למפעל הסמוך למחצבה. שם מסלקים ממנו חומרים טפלים כגון חול ואבן גיר באמצעות תהליך הכולל גריסה וניפוי, שטיפה במים וקליה בטמפרטורה גבוהה.

תהליך היצור מכרייה ועד מכירה

- שיעור המינרל בשלב זה: 23%-27%
- לדוגמה: כרייה של 7 מיליון טון פוספט

כרייה

- העשרת הפוספט לשיעור של 31%
- 50% מהפוספט נאבד בתהליך : 3.5 מיליון טון מסחרי

העשרה
במפעל

משק מקומי
75%

יצוא
25%

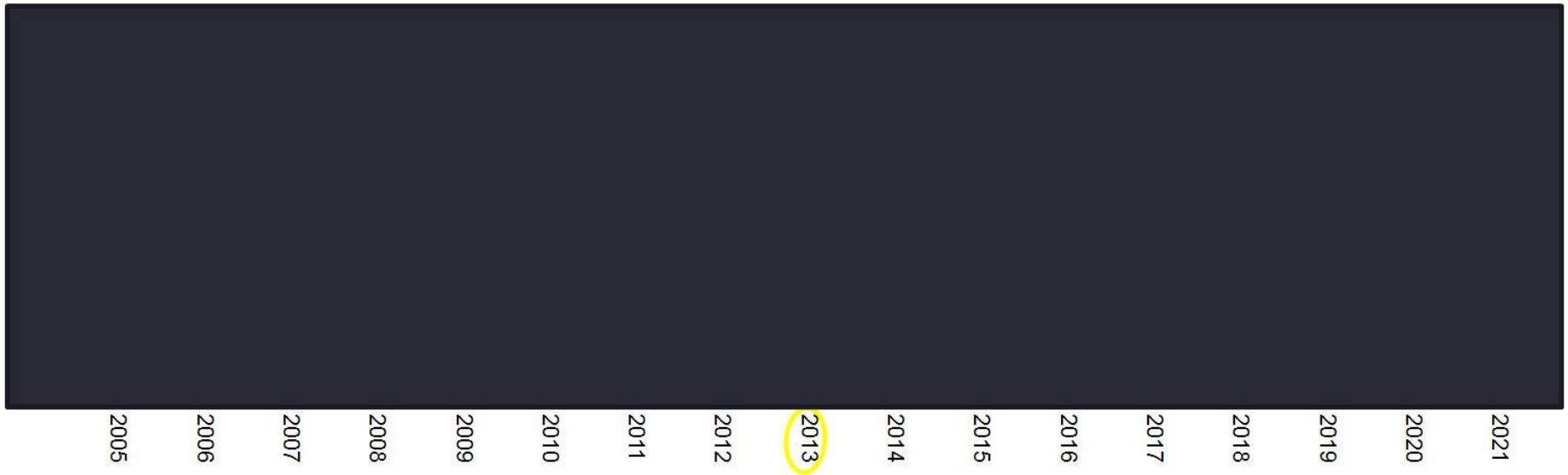
ייצור תעשייתי עם תוספת של חומצה גופרית
וחומצה זרחתית לכדי תוצרת מוגמרת

משק מקומי
5%

יצוא
95%

רותם- % מס חברות אפקטיבי 2005-2021

שיעור מס הכנסה (עמדת כיל) — שיעור המס בסיום חוק עידוד (עמדת רשות המיסים)

רותם אמפרט נהנית מהטבות מס:

הטבת מס לחברות תעשייתיות והטבות בחישוב שיטת הפחת

אפריל 2013

כיל שוקלת להשקיע חצי מיליארד דולר במפעל פוספט בחו"ל

התכנית החדשה של כיל כוללת העמקת הפעילות בתחומים בעלי ערך מוסף גבוה, כמו שירותי טיפול במים לחברות תעשייתיות ■ החברה גם מתכננת כניסה לשווקים נוספים במזרח אסיה ומכירת פעילויות מחוץ לליבת העסקים, שמחזורן 600 מיליון דולר בשנה

29.04.2013 | 06:57 | מאת: [יורם גביון](#) | 6 | [הוסף תגובה](#)

0 Tweet 4 Recommend Share 2

[Android](#) [iPad](#) [iPhone](#) | [הורד ללא תשלום את אפליקציות TheMarker](#)

- לתגובות (6)
- הדפס
- שלח לחבר
- שתף בטוויטר
- שתף בפייסבוק
- שתף
- הוסף לרשימת קריאה

כיל בוחנת אתרים חלופיים להקמת מכרה פוספט חדש בשל החשיבות של אספקת חומצה זרחתית לחטיבת מוצרי התכלית מבוססי הפוספט של החברה. צוות של כיל בוחן בימים אלה אתרים במדינות כמו וייטנאם, קזחסטאן, סין, ארה"ב, ברזיל ואף טוגו - לצורך קבלת החלטה על מיקומו של המפעל החדש ומבנה הפעילות בו עד סוף 2013. עסקה כזו עשויה להתבסס על רכישת זיכיון, או במדינות שבהן הדבר לא ניתן, כמו סין - שותפות עם גורם מקומי.

הבחינה של אתרים חלופיים נעשית במקביל לניסיונות של החברה לגרום לשרת הבריאות, יעל גרמן, לשקול מחדש את החלטתה שלא לאפשר לכיל דשנים לפתוח מכרה בשדה בריר שליד ערד. מכרה זה נחוץ לכיל משום שהעתודות הקיימות במכרות הפוספט שלה מספיקות ל-10 שנים בלבד. העתודות בשדה בריר יבטיחו את פעילות הכרייה וייצור החומצה הזרחתית במישור רותם ל-30 שנה. ואולם גרמן הבהירה כי תתנגד לכרייה בשדה בריר, משום ש"אינה בריאה ואינה רצויה".

אוקטובר 2008

RBC: פוטאש ואגרום ירוויחו מקיצוץ בהפקת הפוספט

מרוקו, יצואנית הפוספט הדגולה בעולם החליטה לקצץ כמיליון טון של פוספט, כדי לאזן בין התפוקה לביקושים. הקיצוץ תומך במחירים שלו בטווח הקצר, ומונע מהם לרדת. הכלכלנים חוזרים על המלצת "תשואת יתר" לשתי ענקיות הדשנים. ריו טינטו שוקלת מחדש את הצטרפותה לתחרות בשוק האשלג

15:48, 26/10/2008 יוסי ניסן

כלכלני הבנק הקנדי RBC, שותפו האסטרטגי של תמיר פישמן, פירסמו סקירה עדכנית על מגזר הדשנים העולמי, לאחר שנודע כי מחקו, יצואנית הפוספט הגדולה בעולם, מתכוונת לקצץ באופן זמני, בהפקת המינרל.

בבנק מציינים את המורחות והמופסדות מהקיצוץ בהפקת הפוספט, שבצד המורחות מציינים בבנק את פוטאש (32.05 ▲ +0.16%) הקנדית, (שמחזיקה

ב-11% בכי"ל (3,022 ▲ +1.44%)) ואת אגרום (98.45 ▲ +0.24%) האמריקנית - שתי ענקיות הדשנים העולמיות.

החברה המחקאית, OCP - או בשמה המלא - Morocco's Office Cherifien de Phosphate, היא, כאמור, יצואנית הפוספט הגדולה בעולם. החלטתה לקצץ בהפקת הפוספט משפיעה על פוטאש ואגרום, יצרניות האשלג, בכך שהיא תומכת במחירים שלו בטווח הקצר, ומונעת מהם לרדת. החלטתה של OCP נובעת מרצון לאזן בין הביקושים לפוספט, לבין תפוקתו.

אוקטובר 2008

RBC: פוטאש ואגריום ירוויחו מקיצוץ בהפקת הפוספט

מרוקו, יצואנית הפוספט הגדולה בעולם החליטה לקצץ כמיליון טון של פוספט, כדי לאזן בין התפוקה לביקושים. הקיצוץ תומך במחירים שלו בטווח הקצר, ומונע מהם לרדת. הכלכלנים חוזרים על המלצת "תשואת יתר" לשתי ענקיות הדשנים. ריו טינטו שוקלת מחדש את הצטרפותה לתחרות בשוק האשלג

15:48, 26/10/2008 יוסי ניסן

כלכלני הבנק הקנדי RBC, שותפו האסטרטגי של תמיר פישמן, פירסמו סקירה עדכנית על מגזר הדשנים העולמי, לאחר שנודע כי מרוקו, יצואנית הפוספט הגדולה בעולם, מתכוונת לקצץ באופן זמני, בהפקת המינרל.

בבנק מציינים את המורחחות והמופסדות מהקיצוץ בהפקת הפוספט, שבצד המורחחות מציינים בבנק את פוטאש (+0.16% 32.05) הקנדית, (שמחזיקה

ב-11% בכי"ל (3,022 +1.44%) ואת אגריום (+0.24% 98.45) האמריקנית - שתי ענקיות הדשנים העולמיות.

החברה המחקאית, OCP - או בשמה המלא - Morocco's Office Cherifien de Phosphate, היא, כאמור, יצואנית הפוספט הגדולה בעולם. החלטתה לקצץ בהפקת הפוספט משפיעה על פוטאש ואגריום, יצרניות האשלג, בכך שהיא תמכת במחירים שלו בטווח הקצר, ומונעת מהם לרדת. החלטתה של OCP נובעת מרצון לאזן בין הביקושים לפוספט, לבין תפוקתו.

